Til

Sortland kommune

postmottak@sortland.kommune.no Sortland 26.05.2025

Saksnr. 24/2571 –

Merknader til Kommuneplanens samfunnsdel 2025-2037

Nærmarkas venner (tidligere Interessegruppa for bevaring av nærmarka) kommer nedenfor med merknader til Kommuneplanens samfunnsdel 2025-2037.

Oppsummert mangler Kommuneplanens samfunnsdel viktige momenter for et godt og trygt samfunn, også for de neste generasjonene. Uteblir momentene tilknyttet spesielt natur og arealforbruk forblir Kommuneplanens samfunnsdel bare et ekko av det samfunnet vi lever i, med nedsatt evne til å tilpasse oss fremtidige utfordringer.

Både Kunnskapsgrunnlaget og Kommuneplanens samfunnsdel ble revidert henholdsvis 04.03.2025 og 24.03.2025, og det er derfor nødvendig å kommentere begge dokumentene.

Følgende momenter er identifisert som viktige å ta opp:

- Transparens og mulighet til å etterprøve informasjon.
- Medvirkning.
- Foredling av sentrale argumenter - hovedpoeng:
    - Strategier og mål skal understøtte samtlige tre bærekraftsdimensjoner (miljø, sosial, økonomisk), ikke bare sosial eller økonomisk bærekraft.
    - Bevaring av eksisterende LNFR-/utmarksområder i all arealplanlegging, både som klimatiltak og for miljøvern.
    - Bevaring og tilgang til LNFR-/utmarksområder (friluftslivsområder), som folkehelsetiltak.
    - Beredskap, boligpolitikk, næringlivsinteresser og samfunnets øvrige behov skal ikke gjennomføres på bekostning av eksisterende natur (LNFR-/ utmarksområder).

Som følger er merknader til Kunnskapsgrunnlaget og Kommuneplanens samfunnsdel.

Contents

Transparens og mulighet til å etterprøve informasjon 3

Medvirkning 4

Foredling av sentrale argumenter 5
Forankre bærekraft i arealstrategi og i alle mål/delmål 5
Samfunnsutvikling er avhengig av de tre bærekraftsdimensjoner 5
Bærekraft og arealforbruk 5
Grønn næringsutvikling 6
Samarbeid for å nå målene - Medvirkning 6
Beskrive oversiktlige lokalsamfunn 6
Sammenheng mellom beredskap og bærekraft 6
Boattraktivitet og bærekraftig miljø 6
Konflikt mellom mål og bærekraftsdimensjonene 7
Naturopplevelser foregår ikke i «anlegg» 7
Lek og læring i nærnatur 7
Mål for beredskapsarbeid 7
Det gode liv 8
Bærekraftig samfunn 8
Nærnatur som bærekraftig ressurs på tvers av generasjoner 8
Klimatilpasning versus natur 9
Folkehelse og friluftslivsområder 9
Sikre tilgang til LNFR-/utmarksområder i gangavstand fra bosted 10
Sikre at boligpolitikk ikke gjennomføres på bekostning av klima,- miljø- og naturinteresser 10
Sikre miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft i boligprosjekter 11
Skape bomiljøer som støtter miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft 11
Fremheve havnivåstigning 11
Naturavtalen (på lik linje med Parisavtalen) 12
Sikre gjenværende økosystemer 12
Nedbygging av natur og dyrkbar mark 12
Arealplanlegging som sikrer natur 13
Mobilitetsløsninger 13
Smart teknologi og digitalisering 13
LNFR-/utmarksområder 13
Ivareta naturområder 14
Sammenblanding av natur og næring 14

Bærekraftig utvikling vs bærekraftig vekst 14
Vekst- og byggeområder 15
Næringsutvikling vs natur 15
Medvirking 15
Reguleringsplaner 15
Troverdighet og ulovlighetsoppfølging 15
Helhetlig ROS-analyse 16
Natur- og grøntområder 16
Klimatilpasning vs aktivitet og ro 16
Forhindre naturtap 16
Økning i arealavtrykk 16
Grønne og blågrønne korridorer 17
Næringsareal 17
Kartlegging av naturmangfold 17
Planer som medfører klimagassutslipp og naturinngrep 17
Tilgang til nærmark og LNFR-/utmarksområder 18
Mobilitet også vinterstid 18
Jordbruk og utslipp 18
Beskytte ikke bare kultur, men også natur 19
Sikre blågrønne strukturer 19
Klimatilpasse eksisterende infrastruktur 19
Strategi nytt havneområde 19
Vekst avler forbruk, som anses å hindre bærekraft 19

Transparens og mulighet til å etterprøve informasjon

Kommuneplanens samfunnsdel og prosessens fremdrift er beskrevet på kommunens hjemmeside ved hjelp av en tidslinje. På tidslinjen finner man blant annet Kunnskapsgrunnlaget som danner grunnlaget for Kommuneplanens samfunnsdel (link: https://apppublishframsikt-staging.azurewebsites.net/plan/sortland/35d7ade7-eb8d-40c3-9e5c-77926d15e188/plan-d9667f65-910a-4cf8-8da6-25711ef6119a-41010/#/generic/summary/9afe02e6-437b-4740-a06c-1c9332398dc8). Merk følgende innspill til Kunnskapsgrunnlaget og Kommuneplanens samfunnsdel:

- Kunnskapsgrunnlaget er ikke sendt ut på e-post sammen med øvrig informasjon til de som hadde merknad til Planprogrammet, og som fikk forslag til Kommuneplanens samfunnsdel tilsendt på høring.
- Kildehenvisning er grunnleggende for å argumentere faglig for påstander. Kunnskapsgrunnlaget viser kilder benyttet, men mangler kildehenvisninger med sidetall. Kommuneplanens samfunnsdel mangler både kilder og kildehenvisninger. Å etterprøve informasjonen blir da svært krevende/umulig, og planverket fremstår da som et «luftslott» mer enn et forankret planverk.
- Kommuneplanens samfunnsdel sier at «strategi bygger på oppdatert kunnskapsgrunnlag», men det fremkommer ikke i Kunnskapsgrunnlag eller Kommuneplanens samfunnsdel hvilke endringer som er gjort siden 24.10.2024, da Kunnskapsgrunnlaget og planforslaget for Kommuneplanens samfunnsdel sist ble politisk behandlet.
- Kunnskapsgrunnlaget søker ikke ny informasjon og kunnskap for å videreutvikle Kommuneplanens samfunnsdel. I Kunnskapsgrunnlaget står det: «Det har ikke vært et mål å utrede nye temaer eller finne nye løsninger, men å samle og sette i sammenheng den kunnskapen vi allerede har og særlig oppdatere utfordringsnotat utformet for gjeldende samfunnsdel».

Konklusjonen er at innhold i Kunnskapsgrunnlaget og Kommuneplanens samfunnsdel vanskelig kan etterprøves da spesifiserte kildehenvisninger mangler, og det er ikke synlig hvilke oppdateringer som er utført. Også, Kunnskapsgrunnlaget henviser til «og særlig oppdatere utfordringsnotat utformet for gjeldende samfunnsdel» (under kapittel Introduksjon og leseveiledning). Hvor finner man utfordringsnotatet? Utfordringen med å etterprøve kilder står tett opp mot manglende kildehenvisninger i Kommuneplanens samfunnsdel og ny helhetlig ROS-analyse fra 2024.

Medvirkning

Medvirkningsprosessen er kun beskrevet på kommunens hjemmeside, i en tidslinje. Tidslinjen viser at medvirkning har vært begrenset til kommunestyret og næringslivet. Det står på kommunens nettside at ByLab Sortland og ordførerkaffe har hatt Kommuneplanens samfunnsdel på agendaen. Både ByLab Sortland og ordførerkaffe har vært annonsert på Kulturfabrikkens hjemmeside, men av annonseringen fremkommer det ikke at ordførerkaffe eller ByLab omhandlet Kommuneplanens samfunnsdel. I arkivsak 24/2571 finnes det ingen dokumentasjon fra eventuelle møter, samlinger eller andre arrangementer som kunne bidratt til medvirkningsprosessen. Navigeringen i Kunnskapsgrunnlaget er kritikkverdig. PDF-fil printet fra Framsikt består av 69 sider, og innholdsfortegnelsen inneholder verken sidetall eller link til kapitlene. Ethvert ønske og forsøk på medvirkning kan pulveriseres av mindre.

Innbyggernes mulighet til medvirkning har vært kritikkverdig lav. Også, når navigeringen i dokumentene er lite «kundevennlig» og sidetall mangler, blir terskelen for å engasjere seg langt høyere.

Foredling av sentrale argumenter

Forankre bærekraft i arealstrategi og i alle mål/delmål

s. 7 i Kommuneplanens samfunnsdel nevner «I den langsiktige arealstrategien er overordnede strategier for arealbruk koblet til målene i samfunnsdelen. Dette viser hvordan fremtidig arealbruk skal bidra til at målene nås».

I planen fremkommer det ikke tydelig hvilke bærekraftsmål som oppfylles ved de ulike tiltakene som arealstrategien beskriver, og hvorvidt bærekraftsdimensjonene (miljø, sosial, økonomi) er oppfylt, eventuelt kommer i konflikt med hverandre eller i konflikt med mål/delmål.

Bærekraft nevnes heller ikke mellom s.28 og s.48 i Kommuneplanens samfunnsdel, altså ikke under mål 2: «Mestring, trivsel og læring – hele livet» eller under mål 3: «Raus, sunt, og helsefremmende samfunn».

«Bærekraft» nevnes ikke på to hele kapitler, og det er da vanskelig å bekrefte at delmål oppfyller bærekraftsmålene og bærekraftsdimensjonene.

Samfunnsutvikling er avhengig av de tre bærekraftsdimensjoner

s.10 i Kommuneplanens samfunnsdel under «For deg som jobber i administrasjonen» nevnes det at «Effektiv drift, gode tjenester og bærekraftig økonomi er forutsetninger for å nå målene for samfunnsutvikling». Dette er ufullstendig. For å nå målene for samfunnsutvikling, så må også et bærekraftig miljø og sosial bærekraft inkluderes.

Endringsforslag: *«Effektiv drift, gode tjenester, økonomisk-, miljømessig-, og sosial bærekraft, er forutsetninger for å nå målene for samfunnsutvikling»*

Bærekraft og arealforbruk

s.14 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Bærekraftig utvikling handler om å dekke behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge mulighetene for at fremtidige generasjoner skal få dekket sine behov. Dette krever en balansert utvikling som ivaretar miljømessige, økonomiske og sosiale hensyn».

Kommuneplanens samfunnsdel skriver såvidt om forbruk gjennom effektivisering og reduksjon av energiforbruk og å ha et «bærekraftig» forbruk, men ikke noe mer enn det. Kommuneplanens samfunnsdel beskriver dessuten arealstrategi i runde ordelag, og nevner «arealstrategi», «arealbruk», «disponering av areal», «arealplanlegging», «arealavtrykk» og «arealutvikling». Disse ordene beskriver ikke kjerneutfordringen tilknyttet en bærekraftig utvikling; nemlig arealforbruk. Arealforbruk er den største trusselen mot en bærekraftig utvikling. Energieffektivisering og reduksjon av privat forbruk er viktig, men kraftig redusert arealforbruk er en fundamental forutsetning for en bærekraftig utvikling.

Kommuneplanens samfunnsdel må klart og tydelig få frem dilemmaet: En reduksjon i arealforbruk kommer i direkte konflikt med dagens samfunnsmessige utviklingsbehov. En bærekraftig utvikling krever en kraftig reduksjon i arealforbruk.

Grønn næringsutvikling

s.15 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Planen viser hvordan tiltak på tvers av sektorer kan bidra til å utvikle et inkluderende samfunn, styrke grønn næringsutvikling og redusere klimagassutslipp». Kunnskapsgrunnlaget nevner ikke «grønn næringsutvikling», og Kommuneplanens samfunnsdel beskriver ikke hva «grønn næringsutvikling» er.

Begrepet «grønn næringsutvikling» må defineres og beskrives både i Kunnskapsgrunnlaget og i Kommuneplanens samfunnsdel.

Samarbeid for å nå målene - Medvirkning

s.18 i Kommuneplanens samfunnsdel nevner bærekraftsmål nr.17: «Samarbeid for å nå målene». Kommunen har allerede feilet på startstreken for denne Kommuneplanens samfunnsdel med bakgrunn i at tilstrekkelig medvirkning har manglet.

Kommunen har i liten/ingen grad inkludert et bredt utvalg av samfunnet/kommunens innbyggere i utviklingen av Kommuneplanens samfunnsdel.

Beskrive oversiktlige lokalsamfunn

s.21 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «For å oppnå dette må lokalsamfunnene være trygge og oversiktlige».

Kommuneplanens samfunnsdel må beskrive hva som menes med «oversiktlige lokalsamfunn».

Sammenheng mellom beredskap og bærekraft

s.21 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Trygghet og beredskap er derfor avgjørende for at Sortland skal være en bærekraftig og attraktiv kommune». Her er det vanskelig å forstå sammenhengen. Dersom beredskap er avgjørende for at Sortland skal være en bærekraftig kommune, må dette underbygges og forklares. Beredskap kan dessuten utfordre samtlige bærekraftsdimensjoner, noe som i så fall også bør utforskes.

Endringsforslag: «Beredskap er avgjørende for at Sortland skal være en trygg kommune».

Boattraktivitet og bærekraftig miljø

s.22 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «For å sikre fremtidig økonomisk, miljømessig og sosial bærekraft må vi derfor være pådrivere for å styrke Sortland og Vesterålens bo- og næringsattraktivitet».

Kommuneplanens samfunnsdel må beskrive/utdype hvordan et bærekraftig miljø sikres ved å være pådrivere for å styrke Sortland og Vesterålens bo- og næringsattraktivitet.

Konflikt mellom mål og bærekraftsdimensjonene

s.23 i Kommuneplanens samfunnsdel sier «Sortland vil styrke eksisterende næringer og legge til rette for nye, bærekraftige initiativer. Kommunen vil videreutvikle ressursene innen jordbruk, skogbruk, marine næringer og mineralutvinning, med mål om å skape langsiktig verdiskaping og lokal sysselsetting».

Flere komponenter i denne setningen kommer i direkte konflikt med et bærekraftig miljø, blant annet jordbruk, skogbruk, marine næringer og mineralutvinning. Kommuneplanens samfunnsdel må eksplisitt ta opp at langsiktig verdiskaping og lokal sysselsetting kommer i konflikt med bærekraftsdimensjonene.

Naturopplevelser foregår ikke i «anlegg»

s.36 i Kommuneplanens samfunnsdel nevner at kommunen ønsker å «bygge og vedlikeholde anlegg for idrett, aktivitet og naturopplevelser». Naturopplevelser foregår ikke i «anlegg». Allemannsretten sikrer innbyggernes naturopplevelser i LNFR-/utmarksområder. Kommunen kan ikke innlemme naturopplevelser i «anlegg» og således legge beslag på og omdefinere områder som omfattes av denne allemannsretten.

Endringsforslag: «bygge og vedlikeholde anlegg for idrett og aktivitet, <u>samt sikre LNFR-/utmarksområder for naturopplevelser</u>».

Lek og læring i nærnatur

s.36 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «utvikle gode ute- og inneområder i barnehager og skoler, som gir rom for lek og læring». Grunnskolen skal nå revidere KIBS (Kommunedelplan for kvalitet i barnehage og skole), og fokusere på viktigheten av lek i grunnskolen. I denne sammenheng er det svært viktig at barnehager og skoler har tilgang ikke bare på gode uteområder, men også LNFR-/utmarksområder (nærmark). Det fantastiske er at barnehager og skoler har en unik tilgang til nærmarka i dag, men at skolene har svært ulik tilnærming til den ressursen som nærmarka er. Nærmarka har et uforløst potensiale som arena for lek, læring, utvikling og mental helse, og tilnærmingen bør være lik i alle barnehager og skoler.

Endringsforslag: «utvikle gode ute- og inneområder i <u>og i gangavstand til</u> barnehager og skoler, som gir rom for lek og læring. <u>Nærmarka skal være en nøkkelressurs for alle barnehager og skoler</u>».

Mål for beredskapsarbeid

s.39 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Gjennom systematisk beredskapsarbeid og helhetlig samfunnsplanlegging legger vi grunnlag for et sunt og helsefremmende samfunn». Hva betyr et sunt og helsefremmende samfunn i et beredskapsperspektiv?

Endringsforslag: «Gjennom systematisk beredskapsarbeid og helhetlig samfunnsplanlegging legger vi grunnlag for et trygt samfunn, som er forutsetningen for at samfunnet skal oppnå sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft».

Det gode liv

s.40 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Det gode liv skapes i familien, på jobb og skole, og i inkluderende fellesskap lokalt». Hva som er det gode liv, varierer fra person til person. En samfunnsplan kan ikke beskrive hva «det gode liv» inneholder. Setningen bør endres, eller eventuelt fjernes.

Endringsforslag: «Et sosialt bærekraftig samfunn skapes gjennom familie, på jobb og skole, og i inkluderende fellesskap lokalt».

Bærekraftig samfunn

s.40 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Et sunt samfunn er et samfunn der det er enkelt å gjøre gode valg for egen helse». Å ta gode valg for egen helse på kort og lang sikt er ikke nødvendigvis det samme, og et sunt samfunn på kort sikt medfører ikke nødvendigvis et sunt samfunn på lang sikt. Et robust sunt samfunn trenger et langsiktig perspektiv. Et langsiktig perspektiv innebærer å iverksette omfattende tiltak for både klima og natur. Den aller viktigste langsiktige strategien er å ta arealforbruk/bevaring av natur på alvor. Hvis ikke, ender vi opp med et usunt og ulevelig samfunn. Denne bevisstgjøringen må begynne nå, i samfunnsplanen.

Endringsforslag: «Et bærekraftig samfunn er et samfunn der det er enkelt å gjøre gode valg for egen helse og andres helse, som står seg også på lang sikt, over generasjoner».

Nærnatur som bærekraftig ressurs på tvers av generasjoner

- s.41 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Kommunen har utfordringer knyttet til ensomhet blant ungdom og en aldrende befolkning som krever tilrettelagte tjenester og infrastruktur». Natur og friluftsliv er en arena som har et stort uforløst potensiale for å bygge opp sosialt samhold og mestring. Nærmarka og natur bør nevnes som sosiale møteplasser og sosiale arenaer for å oppnå samhold og frivillighet. Og det beste med disse arenaene er at de trenger svært lite tilrettelegging og vedlikehold. Naturen som ressurs må tas på alvor. Og den største utfordringen er ikke å bruke naturen, men risikoen for å overforbruke den.
- s.42 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Vi skal jobbe aktivt for at ingen utelates og prioritere de mest sårbare gruppene». Naturen er igjen en viktig arena for noen av de mest sårbare gruppene. Skal sårbare grupper inkluderes, så må naturen tas vare på og fortsatt være tilgjengelig på det nivået den er i dag.
- s.42 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Tilgang til hverdagsaktiviteter, friområder og møteplasser er en viktig del av det gode livet i Sortland». Igjen

er det svært viktig å inkludere natur og nærmarka som viktige arenaer for relasjonsbygging, sosial kontakt og deltakelse.

- s.43 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Barn og unges interesser, behov og oppvekstmiljø skal ivaretas på alle sammfunnsområder». Hva innbefatter «alle samfunnsområder»? Også her er det viktig å nevne naturens sentrale funksjon for barn og unge med å fremme lek, relasjonsbygging, sosial kontakt, deltakelse, læring og trygghet.

Tilleggsforslag: «Natur og friluftsliv gir mulighet for fysisk utfordring, mestring og læring, sosialt kontakt, deltakelse og relasjonsbygging på tvers av generasjoner. Natur og friluftsliv inngår i barn og unges interesser, behov og oppvekstmiljø. I tillegg kan natur og friluftsliv tilby trygge rammer for de mest sårbare gruppene. Kommunen skal derfor ivareta naturen i LNFR-/utmarksområdene som er tilknyttet tettstedene (nærnatur). Nærnaturen bidrar til miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft ».

Klimatilpasning versus natur

Klimatilpasning nevnes i Kunnskapsgrunnlaget under «Klima, natur og miljø for fremtida» og i Kommuneplanens samfunnsdel (s.48). Her står det «For å ta vare på naturen vi lever av og i, må vi ivareta mange og ulike hensyn: Vi må ta vare på naturen og økosystemene i den, bevare friluftslivsområder, og samtidig tilpasse oss klimaendringene». Klimatilpasning vil påvirke svært mange samfunnsområder. Å da sette klimatilpasning i sammenheng med natur og friluftsområder er søkt og utilstrekkelig, og minner om «cherry picking». Friluftslivsområdene er viktige for menneskenes folkehelse, og bevaring av friluftslivsområder er en viktig strategi for folkehelse. Natur er viktig for klima, naturmangfold og økosystemtjenester. Klimatilpasninger må gjennomføres, men det er ingen grunn til å åpne for at det skal skje på bekostning av natur, økosystemer og friluftslivsområder.

Endringsforslag: «Naturtap forsterker klimaendringer. Nedbygging av natur skjer til fordel for særinteresser, for eksempel boligbygging, næringsutvikling, intensivt jordbruk, marine næringer osv. Klimatilpasning er nødvendig, men vi må unngå at vårt behov for klimatilpasning blir nok en kilde til naturtap. Naturen er viktig for å ivareta menneskers livsfunksjoner, og for å minske klimaendringens påvirkning på samfunnet. Bevaring av naturen og naturens funksjoner er derfor livsviktig. En velfungerende natur er avhengig av artenes helhetlige samspill og tilstrekkelige naturområder. Dette må gjenspeiles i kommunens arealplanlegging og arealforbruk. Kommunen skal sikre områder som er rikest på naturmangfold, samt de omkringliggende områder som er med på å bidra til dette. Kommunen tar sikte på vern av områder med nøkkelarter og viktige naturtyper for biologisk mangfold, slik at naturen og dets økosystemtjenester er tilstrekkelig også for kommende generasjoner.

Folkehelse og friluftslivsområder

Kunnskapsgrunnlaget nevner folkehelse som et sentralt premiss for «Trygge og inkluderende lokalsamfunn». Natur og friluftslivsområder er svært viktige for

folkehelsen. Men både i Kunnskapsgrunnlaget og i Kommuneplanens samfunnsdel (s.48) nevnes friluftslivsområder bare såvidt i kapittel for «Klima, natur og miljø for fremtida», hvor det står «Vi må ta vare på naturen og økosystemene i den, bevare friluftslivsområder, og samtidig tilpasse oss klimaendringene». Det er ingen forklaring på hvorfor friluftslivsområder blandes inn i kapittelet om «Klima, natur og miljø for fremtida». På s.52 under «Bevaring av naturmangfold og økosystemer» står det «Dette inkluderer å kartlegge sårbare naturtyper og habitater, sikre viktige gyte- og oppvekstområder for fisk og bevare friluftsområder». Friluftslivsområder er en nøkkelfaktor for god folkehelse, og burde således inngå i et annet kapittel, ikke blandes inn i klima, miljø og bevaring av naturmangfold. Det er ikke friluftsområdene som skal redde klima og natur. Kommuneplanens samfunnsdel belyser ikke friluftsområdenes betydning for folkehelsen, ei heller status for friluftsområdene i Sortland kommune. Friluftsliv og natur er sentrale faktorer for god folkehelse, og bør inkluderes i mål 3 «Raust, sunt og helsefremmende samfunn».

Beskrivelse av friluftslivsområdenes betydning for god folkehelse mangler. Kommuneplanens samfunnsdel bør utdype friluftsområdenes betydning for god folkehelse basert på forskning, samt henvise til kilder. Også, oversikt over kommunens friluftsområder mangler. Kommuneplanens samfunnsdel bør beskrive og gi oversikt over kommunens friluftsområder, eventuelt uttale at en slik kartlegging skal utføres.

Sikre tilgang til LNFR-/utmarksområder i gangavstand fra bosted

På side 46 i Kommuneplanens samfunnsdel kommer forslag til et ekstra punkt under «Sortlendinger har aktive og helsefremmende liv, hvor det er enkelt å ta sunne valg».

Tilleggsforslag: «Derfor skal vi: Opprettholde og sikre LNFR-/utmarksområdene omfattet av allemannsretten som er tilgjengelig for innbyggerne».

Dette punktet er viktig, fordi det sikrer innbyggernes tilgang til områder omfattet av allemannsretten, uten behov for motorisert transportmiddel for å komme seg dit. Slike områder er døgnåpne, og må verken etableres eller videreuvikles. Det er høyst nødvendig å sikre og verne LNFR-/utmarksområdene som innbyggerne allerede har tilgjengelig for fortsatt bruk i fremtiden, uten å «etablere og videreutvikle» disse.

Sikre at boligpolitikk ikke gjennomføres på bekostning av klima,- miljø- og naturinteresser

På side 46 i Kommuneplanens samfunnsdel står det «Derfor skal vi: planlegge boligareal med krav til gode kvaliteter, nærhet til hverdagsfunksjoner og trygge trafikkforhold». Kommuneplanens samfunnsdel tar her opp det opplagte. Samfunnsplanen tar imidlertid ikke stilling til det faktum at dette vil være i direkte konflikt med klima-, natur- og miljøinteresser. Kommuneplanens samfunnsdel lykkes ikke å komme til kjernen av målet. Nemlig å svare på hvordan planlegge boligareal som ikke er i konflikt med klima- og naturbehov.

Endringsforslag: «Derfor skal vi: planlegge boligareal med krav til gode kvaliteter, nærhet til hverdagsfunksjoner og trygge trafikkforhold, og som ikke utvikles på bekostning av klima-, miljø- og naturinteresser».

Sikre miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft i boligprosjekter

På side 47 i Kommuneplanens samfunnsdel står det «Derfor skal vi: legge til rette for boligprosjekter som fremmer fellesskap og sosial bærekraft». Det er i beste fall å legge lista lavt å bare satse på sosial bærekraft, og i verste fall at kommunen unnlater å ta samfunnsansvaret på alvor. Kommunen har et ansvar for å legge til rette for boligprosjekter som fremmer de tre bærebjelkene miljømessig bærekraft, sosial bærekraft og økonomisk bærekraft.

Endringsforslag: «Derfor skal vi: legge til rette for boligprosjekter som fremmer fellesskap og de tre bærekraftsdimensjonene; miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft».

Skape bomiljøer som støtter miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft

På side 47 i Kommuneplanens samfunnsdel står det «Derfor skal vi: skape bomiljøer med god infrastruktur, nærhet til tjenester og møteplasser».

Endringsforslag: « Derfor skal vi: skape bomiljøer med god infrastruktur, nærhet til tjenester og møteplasser som fremmer de tre bærekraftsdimensjonene; miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft».

Fremheve havnivåstigning

På side 53 i Kommuneplanens samfunnsdel, i kapittelet «Klimaendringer og fremtidige utfordringer», nevnes kun ekstremværhendelser. Kildehenvisning mangler, men det antas at kilden er kommunens helhetlige ROS-analyse fullført i 2024. Kapittelet nevner ikke selve havnivåstigningen som en utfordring, men bare følgene av havnivåstigningen (stormflo og flom). Selve havnivåstigningen er den klart største langsiktige trusselen for vår kystnære kommune. Med dagens temperaturer målt på verdensbasis, vil havnivået stige minst 36 cm på 100 år, og nyere forskning viser at havnivåøkningen akselererer. Og overskrides vippepunkt, for eksempel ved total nedsmelting av iskappen på Grønland, vil havnivået stige 7 meter. *Alvorlighetsgraden og usikkerheten tilknyttet havnivåstigning medfører at kommunen bør utøve føre var-prinsippet, og løfte problemstillingen med havnivåstigning som et eget punkt i Kommuneplanens samfunnsplan. Kommunen bør dessuten ha et uttalt mål i samfunnsplanen om å ta høyde for havnivåstigning i fremtidig arealplanlegging, for å tydeliggjøre strategien for innbyggerne.*

Tilleggsforslag: Kommunen skal sikre eller tilpasse arealer som vil påvirkes av klimaendringer, samt tilpasse fremtidig arealplanlegging til forventet havnivåstigning.

Naturavtalen (på lik linje med Parisavtalen)

På side 49 i Kommuneplanens samfunnsdel under «Reduksjon av klimagassutslipp» nevner kommunen reduksjon av klimagassutslipp (i henhold til Parisavtalen), men unngår å fremheve og målsette naturen, som er nøkkelen til å forhindre ytterligere naturtap og påfølgende klimaendringer (beskrevet i Naturavtalen). Naturavtalen, som beskriver naturkrisen, har samme status/viktighet som Parisavtalen, som beskriver klimakrisen. *Naturtap må få et eget avsnitt som beskriver utfordringene tilknyttet naturtap, hvorfor det å begrense naturtap er viktig, samt kommunens mål for å begrense naturtap.* Å «ta vare på viktige naturområder» og «kartlegging av karbonrike arealer» er et steg i riktig retning, men kommer ikke til kjernen av problemet, som er arealendringer/nedbygging av natur.

Sikre gjenværende økosystemer

s.52 i Kommuneplanens samfunnsdel under avsnittet «Bevaring av naturmangfold og økosystemer».

Naturavtalen og dens innhold må nevnes, samt konvensjonen om biologisk mangfold, som innebærer at hensynet til de økologiske systemene og deres funksjoner skal ivaretas best mulig (prinsippene om økosystemtilnærming).

Det er altså ikke nok å kartlegge sårbare og viktige naturtyper, men å kartlegge og sikre alle gjenværende økosystemer, slik at disse fungerer i samspill.

Nedbygging av natur og dyrkbar mark

På side 55 i Kommuneplanens samfunnsdel kommer planen tilbake til at «Sortland skal motvirke og tilpasse seg konsekvensene av klimaendringer. Derfor skal vi: redusere nedbygging av natur og dyrkbar mark med minst 50% i planperioden». Disse to målene kan ikke blandes sammen. Redusert nedbygging av natur tar sikte på å redusere klimagassutslipp (klimaendringer). Redusert nedbygging av dyrkbar mark tar sikte på å forhindre nedbygging av matjord (matberedskap). Sammenblandingen er ulogisk og rotete, og tåkelegger målene.

Her er det flere momenter å poengtere:

- *I målsettingen fremkommer det ikke om det er 50% natur og 50% dyrkbar mark, eller om det er tilsammen 50% natur og dyrkbar mark.*
- *Måltallet for å begrense nedbygging av natur og dyrkbar mark er ikke underbygget med kildehenvisning til forskning, faginformasjon eller beregninger.*
- *Status for naturområdene og dyrkbar mark i kommunen er ikke inkludert i planen, og det er derfor umulig å få et inntrykk av kommunens naturområder og dyrkbar mark, og dermed å vurdere om måltallet kan være fornuftig.*

Endringsforslag: Kommunen deler opp dette punktet til to punkter, dokumentere utgangspunktet/status og velger måltall som er dokumentert faglig.

1. *Derfor skal vi: redusere nedbygging av natur med minst X% i planperioden.*
2. *Derfor skal vi: redusere nedbygging av dyrkbar mark med minst X% i planperioden».*

Arealplanlegging som sikrer natur

Avsnittet på s.50 i Kommuneplanens samfunnsdel handler om samfunssikkerhet, beredskap og planlegging. Naturtap bakes her inn som en avsluttende replikk: «God arealplanlegging gir også mulighet til å ta vare på viktige naturområder og sikre grønne korridorer».

Realiteten er at planen eksplisitt må uttale i eget avsnitt at arealplanlegging skal hindre nedbygging av natur og sikre resterende LNFR-/utmarksområder. Å beskrive selvfølgeligheter som «å gi mulighet til å ta vare på viktige naturområder og sikre grønne korridorer» er for diffust og tamt.

Mobilitetsløsninger

s.51 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Det skal være enkelt og attraktivt å velge miljøvennlige transportalternativer som gange, sykkel og kollektivtransport». Verken Kunnskapsgrunnlaget eller Kommuneplanens samfunnsdel tar stilling til om mobilitetsløsninger med lave klimagassutslipp i tilstrekkelig grad veier opp for eventuell nedbygging av natur for å videreutvikle disse mobilitetsløsningene. I tillegg er realiteten at vi bor i et værhardt lokalsamfunn, hvor å gå og sykle velges bort for de aller fleste minst åtte måneder av året.

Endringsforslag: Kommunen søker å prioritere mobilitetsløsninger som totalt sett gir lavest mulig utslipp.

Smart teknologi og digitalisering

s.52 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Smart teknologi og digitalisering». Å gjøre oss mer avhengig av smart teknologi og digitalisering kan både gjøre samfunnet mer klimarobust (effektivisering) og mer beredskapsmessig sårbart (i tilfelle bortfall). Det er bekymringsverdig at kommunen tar et slikt standpunkt i samfunnsplanen, uten forbehold.

Endringsforslag: Sortland skal utforske digitale løsninger som reduserer utslipp, effektiviserer tjenestetilbudet og styrker samfunnets motstandsdyktighet mot klimaendringer. Sortland skal også vurdere smart teknologi som styrker både klima- og samfunnssikkerhet. I denne prosessen skal kommunen kartlegge risiko, sårbarheter og utfordringer tilknyttet digitalisering og smart teknologi.

LNFR-/utmarksområder

s.56 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Derfor skal vi: gi alle trygg og god tilgang til grøntområder og offentlige rom – fra fjæra til marka – fra sitt bosted». Uttrykket «grøntområder» er ikke tilstekklig for å beskrive innbyggernes behov og rettigheter.

Endringsforslag: «Derfor skal vi: gi innbyggerne tilgang til LNFR-/utmarksområder, grøntområder og offentlige rom fra sitt bosted».

Ivareta naturområder

s.56 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Derfor skal vi: unngå nedbygging av naturområder dersom det finnes alternative arealer». Dette punktet bryter med Naturavtalens intensjon, og sletter naturens og naturmangfoldets rett til å være velfungerende. Med denne setningen fratas kommunen for all forpliktelse til å oppfylle prinsippene om økosystemtilnærming (hensynet til de økologiske systemene og deres funksjoner skal ivaretas best mulig). Det fratar også kommunen fra all forpliktelse til å følge prinsippet om rettferdighet mellom generasjoner (det vil si å oppfylle dagens behov uten at det går på bekostning av fremtidige generasjoners evne til å oppfylle egne behov. Naturen er her livsviktig for å kunne oppfylle også fremtidige generasjoners behov).

Endringsforslag: ««Derfor skal vi: unngå nedbygging av naturområder for å ivareta prinsippene om økosystemtilnærming og prinsippet om rettferdighet mellom generasjoner».

Sammenblanding av natur og næring

s.56 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «I Sortland tar vi vare på naturen, havet og lufta og sikrer naturmangfoldet og økosystemet. Derfor skal vi: bevare og videreutvikle jord-, skog, marine- og mineralske ressurser». «Derfor skal vi..» - punktet hører ikke hjemme her. Å bevare og videreutvikle jord-, skog-, marine- og mineralske ressurser bidrar tvert imot til å utnytte, legge ytterligere press på og ødelegge naturen, naturmangfoldet, havet og lufta.

Punktet må fjernes, eller plasseres et annet sted som ikke omhandler natur og klima.

Bærekraftig utvikling vs bærekraftig vekst

s.57 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Sortland planlegger for bærekraftig vekst og utvikling til det beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner».

Kommuneplanens samfunnsdel, eventuelt Kunnskapsgrunnlaget, må utdype hva «bærekraftig vekst» innebærer, og henvise til relevante kilder. Vekst innebærer forbruk, og kort fortalt så øker forbruk både klima- og naturkrise. Man kan snakke om «bærekraftig utvikling», men ikke bærekraftig vekst.

Endringsforslag: «Sortland planlegger for bærekraftig utvikling til det beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner».

Vekst- og byggeområder

s. 57 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Derfor skal vi: ta vare på nærnaturen, grønne lunger og grønne korridorer i vekst- og byggeområder». Setningen bør tilføyes «grønne korridorer med naturpreg».

Kommuneplanens samfunnsdel må beskrive hvordan nærnatur, grønne lunger og grønne korridorer med naturpreg skal bevares samtidig som byen fortettes.

s.79 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Derfor skal vi: fortette og utvikle vekstområdene i Sortland tettsted og Strand med vekt på bokvalitet, godt naboskap og nærmiljø». Hvordan opprettholdes bokvalitet og nærmiljø samtidig som man fortetter? Flere mennesker innenfor samme areal har så langt ført til mer støy og tap av grønne korridorer med naturpreg. Hvordan er det mulig å fortette boligområder, og samtidig opprettholde samme bokvalitet og nærmiljø?

Kommuneplanens samfunnsdel bør beskrive noen av mekanismene som skal bidra til å ivareta bokvalitet, godt naboskap og nærmiljø ved fortetting.

Næringsutvikling vs natur

s.57 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Derfor skal vi: stimulere og legge til rette for næringsutvikling som bidrar til det grønne skiftet gjennom innovasjon og teknologiutvikling».

Endringsforslag: «Derfor skal vi: stimulere og legge til rette for næringsutvikling som bidrar til det grønne skiftet gjennom innovasjon og teknologiutvikling, forutsatt at denne næringsutviklingen ikke medfører nedbygging av natur og/eller økte klimagassutslipp».

Medvirking

s.61 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Innbyggerdialog og tillit. Sortland kommune skal sikre tillit gjennom åpenhet, god informasjon og viljen til å lytte».

Planen nevner medvirkning, til tross for at kommunen har hatt liten/ingen medvirkning fra innbyggerne ved utarbeidelse av Kommuneplanens samfunnsdel utover de lovpålagte høringsfrister.

Reguleringsplaner

s.62 i Kommuneplanens samfunnsdel under avsnittet «Klima og miljø».

Tilleggsforslag: Kommunen gjennomfører en planvask av eksisterende reguleringsplaner. Kommunen stiller også strenge klima- og miljøkrav til fremtidige reguleringsplaner.

Troverdighet og ulovlighetsoppfølging

s.63 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Sortland kommune er en lagspiller i samfunnsutviklingen».

Tilleggsforslag: For å være en god lagspiller er troverdighet viktig. Kommunen skal derfor gjennomføre systematisk oppfølging og ved behov ulovlighetsoppfølging av utviklings- og byggeprosjekter, samt dokumentere konklusjoner tilknyttet hver enkelt ulovlighetsoppfølging.

Helhetlig ROS-analyse

s.67 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Strategien bygger på oppdatert kunnskapsgrunnlag». Kommunens arealstrategi baseres på helhetlig ROS-analyse gjennomført i 2024. *Helhetlig ROS-analyse fra 2024 er mangelfull.* Analysen gir et ufullstendig bilde av risiko- og sårbarheter kommunen står ovenfor, både på kort og lang sikt. Helhetlig ROS-analyse danner grunnlaget for Kommuneplanens samfunnsdel og Kommuneplanens arealdel. Uten en grundig utarbeidet helhetlig ROS-analyse, vil strategier i Kommuneplanens samfunnsdel og arealplanleggingen i Kommuneplanens arealdel også være mangelfulle og peile gal retning. Samfunnet vil da ikke ha mulighet til å oppfylle de tre bærekraftsdimensjonene: sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft. Se forøvrig eget brev sendt til kommunen angående helhetlig ROS-analyse 2024.

Natur- og grøntområder

s.71 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Arealstrategien skal støtte opp om fysisk og psykisk helse gjennom gode bomiljøer, tilgjengelige grøntområder og varierte fritidstilbud».

Endringsforslag: «Arealstrategien skal støtte opp om fysisk og psykisk helse gjennom gode bomiljøer, tilgjengelige natur- og grøntområder og varierte fritidstilbud»

Klimatilpasning vs aktivitet og ro

s.71 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Naturens egen evne til klimatilpasning skal ivaretas ved å bevare blågrønne strukturer som gir rom for aktivitet og ro».

Naturens evne til klimatilpasning har ingen sammenheng med blågrønne strukturer for aktivitet og ro. Her blandes hummer og kanari. Hva er egentlig budskapet?

Forhindre naturtap

s.71 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Sortland kommune skal ta aktive grep for å møte klimaendringene og redusere klimagassutslipp». Kommunen nevner reduksjon av klimagassutslipp, men nevner ikke behovet for å forhindre naturtap. Å forhindre naturtap er en grunnleggende del av miljøvern, og bør nevnes eksplisitt.

Endringsforslag: «Sortland kommune skal ta aktive grep for å møte klimaendringene, redusere klimagassutslipp og forhindre naturtap»

Økning i arealavtrykk

s.71 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Utbygging skal styres mot fortetting i eksisterende områder for å redusere arealavtrykket». Fortetting reduserer ikke selve

arealavtrykket, men reduserer økningen i / minimerer økningen i arealavtrykket. Setningen må korrigeres.

Endringsforslag: «Utbygging skal styres mot fortetting i eksisterende områder for å minimere økningen i arealavtrykket».

Grønne og blågrønne korridorer

s.72 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Grønne lunger og blågrønne forbindelser mellom sentrum, fjæra og marka skal styrkes». Tidligere i planen er «grønne korridorer» nevnt, mens her er «blågrønne forbindelser» brukt.

Samme benevnelse bør brukes gjennom hele planen for å gjøre den mer oversiktlig og lettere å søke på ord og uttrykk (det vil si for eksempel «blågrønne korridorer»).

Næringsareal

s.72 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Sortland skal være attraktiv for næringsutvikling gjennom målrettet tilrettelegging for næringsarealer». Næringsareal har ikke vært beskrevet tidligere i planen, og kommer som et tilleggspunkt mot slutten av Kommuneplanens samfunnsdel.

Bruk heller «nye næringsareal» som standardfrase. Nye næringsareal bør beskrives også tidligere i planen.

s.72 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Eksisterende næringsområder skal transformeres og fortettes for å utnytte arealene mer effektivt». Næringsområder har ikke vært beskrevet noe annet sted i planen, og kommer som et tilleggspunkt mot slutten av Kommuneplanens samfunnsdel.

Bruk heller «eksisterende næringsareal» som standardfrase. Eksisterende næringsareal bør beskrives også tidligere i planen.

Kartlegging av naturmangfold

s.72 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Effektive reguleringsprosesser, digitale løsninger, og klare rammer for utbyggere skal sikre forutsigbarhet og legge grunnlag for økonomisk vekst».

Endringsforslag: «Effektive reguleringsprosesser, digitale løsninger, og klare rammer for utbyggere skal sikre forutsigbarhet og legge grunnlag for økonomisk vekst. Kommunen vil i reguleringsprosessen stille krav om uavhengig kartlegging av naturmangfold».

Planer som medfører klimagassutslipp og naturinngrep

s.78-79 i Kommuneplanens samfunnsdel inneholder beskrivelse av flere planlagte store naturinngrep; Hålogalandsveien, nye gang- og sykkelveier, eventuelt ny tunnel, nytt havneområde, oppgradere fylkesvei, Vegpakke Vesterålen og eventuelle nye samferdselsløsninger. Ved første øyekast er mål og strategier i opposisjon til

miljømessig bærekraft, og på lang sikt også sosial- og økonomisk bærekraft, som følge av klimagassutslipp og naturtap.

Kunnskapsgrunnlaget/Kommuneplanens samfunnsdel må ta stilling hvordan planlagte naturinngrep påvirker bærekraftsdimensjonene, for å eventuelt kunne konkludere med at beskrevne naturinngrep kan godtas.

Tilgang til nærmark og LNFR-/utmarksområder

s.79 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Etablere nye boligområder i gangavstand til skole og barnehage for å utnytte eksisterende infrastruktur».

Endringsforslag: «Etablere nye boligområder i gangavstand til skole og barnehage for å utnytte eksisterende infrastruktur. Disse nye boligområdene skal ikke opprettes på bekostning av eksisterende LNFR-/utmarksområder og nærnatur. Både eksisterende og nye boligområder skal fortsatt ha gangavstand til LNFR-/ utmarksområder».

s.80 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Sikre tilgang til grøntområder, rekreasjonsområder og møteplasser i alle deler av kommunen».

Endringsforslag: «Sikre fortsatt tilgang til LNFR-/utmarksområder, grøntområder, rekreasjonsområder og møteplasser i alle deler av kommunen».

s.81 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Derfor skal vi: Fortette boligområder med høy bokvalitet og kort vei til lokale tjenester og grøntområder». Fortetting øker støy og man mister tilgang til natur, grønt- og rekreasjonsområder når disse brukes for å fortette. Dersom boligområder fortettes er det enda viktigere at innbyggerne har tilgang til ikke bare grøntområder, men LNFR-/utmarksområder.

Endringsforslag: «Fortette boligområder med høy bokvalitet og kort vei til lokale tjenester, grøntområder og LNFR-/utmarksområder».

Mobilitet også vinterstid

s.81 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Derfor skal vi: legge til rette for fysisk aktivitet gjennom sammenhengende gang- og sykkelveinett, gode rekreasjonsområder og lekeplasser».

Endringsforslag: «Derfor skal vi: legge til rette for fysisk aktivitet gjennom sammenhengende gang- og sykkelveinett, gode rekreasjonsområder og lekeplasser. Gang- og sykkelveinett skal være tilgjengelig også om vinteren».

Jordbruk og utslipp

s.81 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Derfor skal vi: bevare dyrka mark og sikre at dyrkbar mark bevares så langt oppdyrking er praktisk og klimamessig mulig».

Tilleggspunkt: «Derfor skal vi: samarbeide med jordbruksnæringen for å videreutvikle næringen i en mer miljøvennlig retning, deriblant redusere utslipp».

Beskytte ikke bare kultur, men også natur

s.81 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Derfor skal vi beskytte kulturlandskap, kulturmiljø og naturgrunnlag for friluftsliv og for norsk og samisk kultur- og næringsutøvelse».

Tilføye nytt punkt, forslag: «Derfor skal vi: beskytte natur for å sikre naturmangfold, økosystemtjenester, og opprettholde naturens evne til klimagassopptak».

Sikre blågrønne strukturer

s.81 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Derfor skal vi: ivareta naturmangfold gjennom arealbruk som styrker sammenhengende blågrønne strukturer». Blågrønne strukturer kan ikke styrkes (de er jo der allerede), men de kan sikres.

Endringsforslag: «Derfor skal vi: ivareta naturmangfold gjennom arealbruk som sikrer sammenhengende blågrønne strukturer»

Klimatilpasse eksisterende infrastruktur

s.81 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Derfor skal vi: tilrettelegge for klimatilpasset infrastruktur som tåler økt nedbør, erosjon og havnivåstigning». Ny infrastruktur klimatilpasses, men det er også viktig at eksisterende infrastruktur klimatilpasses.

Tilleggspunkt: «Derfor skal vi: kartlegge og følge opp eksisterende sårbar infrastruktur, og tilpasse eksisterende infrastruktur til forventet økning i nedbør, erosjon og havnivåstigning».

Strategi nytt havneområde

s.82 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Derfor skal vi: sikre at Sortland blir et grønt og blått knutpunkt for fangst og havbruk gjennom strategisk lokalisering av havneområdet». Kommunen har her lagt inn en kommentar for hva det nye havneområdets funksjon skal være, noe som er overraskende av to grunner. For det første har denne strategien ikke vært nevnt tidligere i forbindelse med nytt havneområde. For det andre så har Kommuneplanens samfunnsdel utelatt benevnelsen «Blå hub» som har vært det nye havneområdets strategi i flere år. I tillegg er nylig også «forsvar og beredskap» tilføyd som strategi.

Kunnskapsgrunnlaget nevner ikke noe om at Sortland bør bli et grønt og blått knutepunkt for fangst og havbruk. Både behovet for endring av strategi, og nye nevnte strategi bør både argumenteres, dokumenteres og kildehenvises. Uten dokumentasjon som underbygger argumentene, samt kildehenvisning, bør strategien fjernes.

Vekst avler forbruk, som anses å hindre bærekraft

s.83 i Kommuneplanens samfunnsdel, sitat: «Sortland har en tydelig plan for arealbruk – vi vil skape gode bomiljøer, styrke fellesskapet og legge til rette for vekst og næring». Innbyggerne er alle enige om at dette høres helt fantastisk ut, forutsatt at vi kunne

forbruke arealer slik vi finner for godt og fortsette vårt private forbruk. Men vekst og næring avler forbruk, og medfører automatisk naturtap og økt klimagassutslipp.

Vekst er ikke bærekraftig. Fordi «bærekraftsdimensjonene» er fundamentet i Kommuneplanens samfunnsdel, så vil det å legge til rette for vekst altså medføre at bærekraftsmålene ikke oppnås. Skal vekst stå som et mål, så må Kunnskapsgrunnlaget dokumentere at dette er forsvarlig i henhold til de tre overordnede bærekraftsdimensjonene.

Med hilsen Nærmarkas venner (*tidligere Interessegruppa for bevaring av nærmarka*)

Forfattet av Barbro Riber på vegne av Nærmarkas venner:

Yvonne Brauten, Mette Dyrnes, Inger Johanne Grønli, Håvard Hjermstad-Sollerud, Reidun Johansen, Sindre Myrbostad, Børge Aafløy Opdan, Barbro Riber, Synnøve Skauge, Janne Strand, Torunn Ulriksen og Kaja Langvik-Hansen